

Staats- und
Universitätsbibliothek
Bremen

Gefördert durch

Deutsche
Forschungsgemeinschaft

Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

**DFG-Projekt "Personales Gelegenheitsschrifttum in der SuUB
Bremen (16. bis 19. Jhd.). Digitalisierung und Erschließung."**

**Rector & Professores P. Illustris Scholæ Bremensis,
invitant in diem 30. Aug. ad eundas exsequias Matronæ
Consularis Prænobilissimæ IIsabethæ Schumacheræ, ex
Gente Hollera**

Schumacher, IIsabetha

Bremæ, 1758-08-30

VD18 91021111

Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

Signatur: brem.a.0619-173

[urn:nbn:de:gbv:46:1-180449](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:46:1-180449)

1758. 19. 30ten Aug.

173.

RECTOR & PROFESSORES P.
ILLUSTRIS SCHOLÆ BREMENSIS,

invitant in diem 30. Aug.

ad

eundās exsequias

Matronæ Consularis Prænobilissimæ

ILSABETHÆ
SCHUMACHERÆ,

ex Gente

HOLLERA,

Natæ Bremæ d. 16. Octobr. A. MDCCIV.

Denatæ ibidem d. 26. Aug. A. MDCCLVIII.

Ætatis A. LIII. Mens. X. d. X.

BREMÆ,

Typis, Viduæ b. H. C. Jani, quondam Illustr. Gymnasii Typographi.

RECTOR & PROFESSORES
ILLUSTRISSIMO SCHOLAE BREMENENSIS

Quaquam virtutes, & illarum omnium regina, pietas, suo ipsarummet splendore satis niteant, nec ascititii aut peregrini ornatus indigeant, neutiquam tamen negandum est, illas ad fulgorem exaltari, si accedat gradus conspicui honoris in hoc orbe. Natum esse genere claro, dignitate prae concivibus eminere, rerum affluentia gaudere, & frui multis aliis felicitatis temporalis atque periturae partibus, hominum oculos & ora ad se trahit, existimationemque apud illos parit, qui ab istis destituuntur, nec tamen invident. Tales si ornent virtus & pietas, omnibus modis beatos praedicabunt, justis rerum aestimatores. Uti etenim praerogativis sunt praediti, quarum rectus usus, ad sectationem boni, erectas mentes impellit, illamque multo faciliorem reddit, animum liberando a curis, quas defectus illarum in hac vita, adducit aut auget, uti & abundant mediis ad vitam praesentem laete & laute transigendam, sic, de futura felicitate, ingente illo virtutis premio, certos facit pietas. Hos si contemplerur, suspensi sumus, quid primum laudibus depraedicemus, an ipsam sortem qua gaudent, an virtutem, qua ista recte utuntur. Virtuti tamen potissimam deferendam esse partem, persuadebimur, expendentes solidam illam & veri nominis nec apparentem atque fucis obductam esse debere, quae se conspiciendam praebet, tanquam exploratam & probatam in ipsa terrena felicitate. Per peccati dominium, genus humanum adeo corruptum est, ut quilibet, iugo illius parens, benevolentiae divinae signis, fortunis, soleat abuti, ipsisque eis mediis, quibus ad Dei amorem & cultum perducendus esset, ab eo retrahi, & in vitis obfirmari. Splendidi natales & dignitatum gradus, saepius arrogantiam & insolentiam pariunt; abundantia, intemperantiam & lasciviam, sortes aliae felices, alios inducunt improbos mores, ut rigidiores doctrinae moralis doctores inter Patres ecclesiasticos, non dubitarint solum, an fortunatus possit esse probus, sed & ad pietatis exercitium necesse esse judicant, exutum esse bonis omnibus terrenis, tanquam malorum irritamentis & nunquam evitandis illecebris. *LACTANTIUS* (*divin. Instit. L. VII. c. 1.*) prolixè hac de re disserit, *Nemo virtuti favet, nisi qui sequi potest. Sequi autem, facile non est omnibus: Hi possunt, quos paupertas & rerum indigentia exercuit & capaces virtutis effecit. Nam si virtus est tolerantia malorum, non capiunt ergo virtutem, qui semper in bonis fuerunt, quia mala non experti sunt,*
nec

nec ferre possunt, assuetudine ac desiderio bonorum, quæ sola norunt. Eo fit, ut pauperes humiles Deo credant facilius, qui sunt expediti, quam divites, qui sunt impedimentis plurimis implicati, imo concatenati & compediti, serviunt ad nutum domine cupiditatis, quæ illos inextricabilibus vinculis irretivit. Reliqua, quæ de angusto ad coelum tramite, doctrinæ Evangelii, in thesi quidem, sed nequam in adplicatione adeo universali, consonantia habet, apud illum legantur. Sententiæ nimis late latæ, non subscribimus, dum ex eo, quod raro, imo &, si mavis rarissime contingit, inferre non licet, id nunquam fieri, cui in hac re refragatur experientia, vel nunquam fieri posse, cui obstat omnipotentia victricis gratiæ divinæ. Interea rei, fulgentiorem virtutem per fortunas reddi, inde convincimur, & potius subscribimus *AUGUSTINI* sententiæ, *magnæ virtutis est, cum felicitate luctari, maxime virtutis est, a felicitate non vinci.* Exemplum tam fulgentis virtutis, universæ Urbi præbuit Matrona prænobilissima, cujus parentalia scribimus. Genus duxit ex familiis consularibus, de rebus patriæ meritisimis, ex *Patre* Viro perquam Magnifico & Consultissimo JOHANNES HOLLER, iudice hereditario in Borgfeld, Jcto eminentissimo, Consule patriæ Seniore, cujus memoria, ob labores pro salute publica, a feris celebrabitur posteris, *Matre*, Matrona insigni MARGARETHA SCHWELING. Ex HOLLERIS *Avus* fuit T. T. ARNOLDUS negotiator felicissimus, clarus ob bene gesta præcipua civica munera; *Avia* T. T. ILSABETHA OELRICHS, *filia* T. T. JOHANNIS OELRICHS & T. T. MARIE DWEERHAGEN, cujus parentes fuerunt T. T. GEORGIUS DWEERHAGEN, spectabilis collegii Seniorum sodalis & T. T. GESA HOPPEN, *Vidua* HEERDENA; Hic Georgius factus parente GEORGIO DWEERHAGEN seu de VERHAGEN, qui puriorum sacrorum causa, exul ex Brabantia, familiam cum fortunis, huc transtulit. *Proavus* T. T. JOHANNES, mercator ex præcipuis, *Proavia* T. T. ADELHEIDIS HUNTEN, *nata* T. T. JOHANNIS & T. T. ADELHEIDIS SCHLEPEN. *Abavus* T. T. CHRISTIANUS, qui postquam ut navis rector, nomine societatis Belgicæ, aliquot itinera in Indias perfecerat, sedem suam heic fixit, & mercaturam exercuit, *Abavia* T. T. BEATA MEIER T. T. CHRISTIANI *filia*. Ex SCHWELINGIIS numerat *Avum* Virum perquam Magnificum & Consultissimum MELCHIOREM, iudicem hereditarium in Borgfeld & Consulem Inelytum itidem seniore, *Aviam* T. T. HELIAM MEIER, *Viduam* COCCEJAM, & *filiam* T. T. HENRICI MEIER, Collegii Seniorum Senioris, atque T. T. GERTRUDIS CHYTRÆÆ *nate*, Viri Consultissimi MATTHÆI, J. V. L. & Senatoris senioris, atque T. T. HELIÆ WACHMAN, cujus parentes fuerunt Amplissimus Senator JOHANNES atque T. T. ILSA KREFTING, orta e Celeberrimi nominis Consule HENRICO KREFTING. *Proavus* JOHANNES, Archiepiscopo a Consiliis, dein Urbis Senator, *Proavia* T. T. MARGARETHA CÖPER, *nata* Amplissimi Senatoris GEORGII, & T. T. METTÆ WEDEMEIER, orta ex JOHANNES, Capituli Ansgariani Decano Reverend. & T. T. WUBBETHA KIELEN. *Abavus* MELCHIOR, mercator conspicuus, *Abavia* T. T. KUNIGUNDA WELDING. His majorum cæcis, erecta ejus indoles animi, excitata, cum maxime curata & fideli institutione, sparsis feminibus cognitionis Dei & virtutum in tenerum cor, sic adolevit, omni virginali decore indies ornatior, ut meruerit amorem *Vidui moerentissimi*, Viri Illustris HENRICI GERHARDI SCHUMACHER, Judicis hereditarii in Borgfeld, Jcti consummati, Consulis Patriæ, ad clavum nunc sedentis & Patroni Ecclesiarum atque Scholarum in agro, post administratas alias in patria splendidissimas spartas, & res, foris quoque, pro salute ejus felicissime gestas (quem bono publico, his imprimis difficillimis temporibus, benignum Numen, diutissime servet, caveatque ex omnium patriam amantium voto, ne gravi hoc inflicto vulnere, quassetur) cujus votis cessit, celebratis faustis hymenæis Ao. MDCCXXIV. d. 29 Febr. Connubium, mirifica concordia & quaterna prole beatum fuit, ex qua primogenita filia GESA MARGARETHA nata A. 1725. d. 1. Aug. triennis, a variolis extincta; damno compensato *nativitate gemellorum masculorum* A. 1729. d. 16. Martii, ex quibus tamen alter, JOHANNES d. 26 Oct. e vita discessit, alter vero Vir Nobil. & Consult. ALBERTUS J. V. D. & causarum patronus curforum publicorum

Præ-

Præfectus Parentis gaudio superest inque ejus fulcimentum, quod vovimus, superesse pergat. Postremo genita, Matrona edecumata MARGARETHA, nata A. 1733. d. 26 Dec., domum ducta est A. 1751. d. 9. Novembris a Viro Nobilissimo atque Consultissimo SIMONE HERMANNO POST J. V. D. Advocato dexterrimo & Civitati ab Archivo, quatuor nepotibus, læte & in omnem spem incrementibus, beatam Matronam exhilaravit, scilicet (1) REBECCA MARGARETHA, A. 1752. d. 16. Novembr. (2) HENRICO GERHARDO A. 1754. d. 4. Maji. (3) ILSABETHA A. 1755. d. 19 Dec. (4) METTA LUCIA ENGELINA A. 1757. d. 3. Decembr. Vitam quod attinet & mores, ad amussim sanctimonie compositos, quibus suam operata est salutem, omnium oculos ad se traxit, quibus & memoriam sui, reddidit desideratissimam, aliis sui sexus exemplum præluendo; devotam mentem Deo testata est, cultu non privato solum, sed & publico frequentissimo, ac detestatione omnis profanitatis, *Illustri marito fidem amoremque, liberis & rei familiari, curam prudentem, cognatis tenerrimam amicitiam, egenis & afflictis misericordiam, omnibus comitatem, affabilitatem, æquitatem, erga æquales animum demissum & moderatum, erga omnes charitatem, saluberrima consilia suggerendo illorum indigis, longiori vita ex sententia hominum, illorumque voto dignissima.* Valetudine, quod inter multivarias ejus fortunas terrenas, non postremum reputamus, usâ satis firma, sed in tribus extremis vitæ annis, symptomatibus asthmaticis, tamen intermittentibus, concussa, quibus, mense Aprili, degenerantibus in convulsiva & repentinem mortem minantibus, valida, cum successu, remedia fuerunt opposita. Verum malo recrudescente viresque corporis pedetentim prosterne, oedemate in pedibus exorto ascendente ad superiores corporis partes, inde atque ex aliis indiciis, suspicione de astemate in abdomine, moto, emarcuit, asthmate & agrypnia emacerata, nupera saturni sub vesperam. Condetur hodie sub horam I. quicquid mortale in his terris circumgesit, tumulto, in Aede Ansgariana componendo. Nulli dubitamus CIVES NOSTRI, vos frequenti & modesta comitatione funeris, honoraturos esse virtutes beate defunctæ, simul & reverituros merita Illustris vidui, de schola nostra, quam pridem ut Doctor ornavit & dein res ejus, ut Musagetes tuitus est & auxit. Tu vero LECTOR exequias ituræ, memento, si oculos Tuos perstringat virtutis fulgor, premia ejus, omnibus caducis præstantiora, cultores ejus sequi in æternas beatorum sedes. Vale. P. d. 30. Aug. A. MDCCLVIII.

